

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 538

משכיל לדוד

פרשת מקץ

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

איזו שהיא אומה שאינה מוכנה להאמין באמונתם שהעולם הוא טבעי ואין לו אדון, והעיקר להנות מהטבע בלי גבול ולחיות רק עבור הגוף? והנראה, שתרבות יון היא בבחינת קרן השור, כלומר כשם שהקרן אינה מבינה כלום רק שהיא גודלת מעל המוח, מבלי לנצל את הראש ואת המוח בכדי לחפש היכן האמת,

ללא צורך בחשבון נפש, מי ברא כל אלה. כך האדם עלי אדמות צריך להנות מכל טוב העולם כאוות נפשו, מבלי לפחד משום דבר, ומבלי לנצל את מוחו לחשוב, אלא שיהא לאדם ראש כקרן שאין בו חיות, וכמו שור שהוא גיבור בריא ואינו חושב, ודי לחיות כבהמה שאין לה עתיד.

כך היתה כל מגמתם של היוונים, למכור את הידע שלהם בחכמת הבניין ובחכמת השיירה וכו'. ובכדי לנצל הם היו צריכים לכופ את העולם תחת ידם. ובאמת את תרבותם הם הצליחו לכופ על כל העולם בקלות,

מכיון שכל הארצות הם עובדי ע"ז שאין בה ממש, ובנוסף לכך אין בהם, באומות העולם ידיעת התורה. לא כן בני"א אשר דתם שונה, ואמונת הש"ת חקוקה בליבם, שהם מאמינים באל אחד שהוא יחיד ומיוחד, הוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלוקים, והנשמה הנמצאת בתוך האדם היא המקרבת והמקשרת את האדם עם בוראו. שהרי היא בעצמה חלק אלוה ממעל, ותכלית האדם הישראלי להיות ה'שמש' של התורה הקדושה והמצוות, ולהאיר את נרו שהיא הנשמה,

ועי"ז מאיר את כל העולמות ועושה נחת רוח ליוצרו. ועוד. התורה מצויה במרכז חייו של היהודי, כך שאין לו כל טעם בהבלי העולם הזה, וכל הבריאה בעיניו כחפץ לעבוד בו את הש"ת, מבלי להנות ממנה הנאה אישית. ואף כאשר הוא נהנה ומתענג בעולם הזה, הריהו נותן שבח והודאה להש"ת ואינו נהנה בלי ברכה. ובכך מצאו היוונים בבני ישראל מתחרים לחכמתם ולתרבותם. ומכיון שכל חכמתם עומדת על שקר, כמו קרן שאין בה לא חיות ולא חכמה,

אלא סתם עומדת גבוה מעל לראש ומתגאה בגאוה. ולכן היוונים היו מוכרחים לכופ את האמת תחת כפות רגלם, כדי שלא יפריעו להם בני ישראל בדרכם. אם כן, הנס שהתחולל כאן היה, שכן ידם של היוונים היתה כמעט על העליונה, אלא שהקב"ה ברוב רחמי הצילנו מידם ונתן אותם ביד חלשים, מעטים, צדיקים וטהורים, וכך באו היוונים על עונשם. באשר היופי של הטבע והגוף אינו נוגע לבני ישראל כלל וכלל, ולעומתם בני ישראל אינם כופים את דתם על שום אומה ולשון, והתורה מונחת בקרן זוית ומי שרוצה, שיבוא ויטול, והבחירה בידי האדם לבחור בטוב או הלילה ברע.

תרבות קרן השור

מובא בחז"ל שהיוונים דרשו מבני ישראל: כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלוקי ישראל. והדבר צריך ביאור, מדוע לכתוב דווקא על קרן השור ולא על קרן של בהמה אחרת? ונראה בהסבר הענין. היוונים ידעו שעיקר כוחם של בני ישראל בא להם מלימוד התורה הקדושה שהוא העיקר, ובניגוד גמור לדעתם של היוונים שהגוף הוא העיקר, ובפרט כשבני ישראל מוסיפים חיל בלימודם, הרי שאין שום אומה יכולה לשלוט עליהם ולבלבל אותם. והנה 'קרן שור', ר"ת 'קש' הרומז לעשו כדכתיב (עובדיה א' י"ח) "והיה בית יעקב לאש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש".

וס"ת 'נר' הרומז לנר תורה ולקול תורה. כלומר, היוונים ידעו שבזמן שיש קול יעקב על ידי תורה ומצוות אין הידים ידי עשו שולטות, והוא נהפך לקש.

לכן רצו היוונים שבני ישראל יכתבו על קרן השור, שידי עשו הם העיקר ושהם כופרים באלוקי ישראל, ועל ידי כתיבתם יגרמו שזרעם יטעו אחריהם, שהרי יראו כיצד אבותיהם מעידים וכותבים שאין להם חלק באלוקי ישראל. ומצינו שעל ידי חתימה באו לידי טעות. אצל ירבעם בן נבט שפחד שבני ישראל יעלו לרגל ויראו את רחבעם מלך יהודה כשהוא יושב (שהרי אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד),

ואותו כשהוא עומד. אמר שמה יאמרו הכל שרחבעם מלך ואני עבד. מה עשה. חשב להעמיד שני עגלי זהב ולהזהיר את ישראל מלעלות לרגל לירושלים (סנהדרין קא:). לאחר מכן הושיב ירבעם רשע אצל צדיק ושאלם: האם תחתמו על כל מה שאני עושה. אמרו לו כן. אמר להם אפילו לעבוד עבודה זרה,

אמר לו הצדיק חס ושולם. אמר לו הרשע להצדיק וכי יעלה על דעתך שאיש כירבעם יעבוד עבודה זרה, אלא הוא רוצה לנסותכם אם תקבלו דבריו. ואף אחיה השילוני שהמליך את ירבעם טעה וחתם, וגם יהוא שהיה צדיק גדול כתוב בו (מלכים ב' י' לא) "לא סר מעל חטאות ירבעם". מה גרם לו? חותמו של אחיה השילוני ראה וטעה. וכאן היה הנס, שהכתב הזה שכתבו אבותם על קרן השור - לא הועיל לכלום. וכאשר גברה יד החשמונאים על היוונים, התבטל הכתב שכתבו בני ישראל על קרן השור,

ולא נמשך ממנו שום קלקול ואף יהודי לא הכחיש את האמת, וזה עיקר הנס. לכן אנו לא מזכירים כלל את המלחמה נגד היוונים, אלא את הנס הרוחני שהיה להם בזמן היוונים. וכפי שאומרים "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל לשמך הגדול". פירוש שלא נתבטל שם ה' מקרבם, על ידי הכתב שכתבו בני ישראל על קרן השור.

ובאמת, מדוע היוונים רצו להכריח את העולם להאמין בתרבותם, וכי מה אכפת להם שיש

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת מקץ שבת חנוכה כ"ו כסלו תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע	הדלקת נרות
16:00	16:14	16:18	הדלקת נרות
17:14	17:16	17:17	מוצאי שבת
17:52	17:39	17:43	רבינו תם

הילולא דצדיקיא

- כט- רבי אברהם בכר שמואל מיוחס
- א- רבי יאיר חיים בכרך, ה"חיות יאיר"
- ג- רבי חיים שמואלביץ
- ד- רבי שאול דוויק הכהן
- ה- רבי אברהם יעקב מסדיגורא
- ו- רבי יהושע עמרם
- ז- רבי יחזקאל משינווא

בהיטי ביזמני גיליתי בשמחה רבה שחנוכה, חג האור, יחול בעוד כמה ימים. החלטתי שאפילו בנידרארשל (מחנה-עבודה בלב גרמניה) עלינו להדליק נרות חנוכה.

מיד נועצתי בבנצי, שנעשה לאיש אמונם של תושבי הבלוק. בנצי התלהב מהרעיון: "כן, עלינו להדליק נרות חנוכה. כך נקיים את המצווה וגם נעלה את המורל בצרף. הכן תכנית, אך חובה עלינו לנקוט זהירות!"

על שתי בעיות עיקריות היה עלינו להתגבר: צריך היה 'להשיג' שמן ולמצוא מקום שממנו האור לא ייראה. בבית החרושת שבו עבדנו לא היה מחסור בשמן, אך הבעיה הגדולה הייתה כיצד להבריח ולו כמה טיפות אל צריפנו בעוד מועד, לקראת יום שני בערב, ליל ראשון של חנוכה.

אמנם ידענו כי אין אנו חייבים על פי ההלכה לסכן את חיינו לשם קיום המצווה, אך אצל רבים מאיתנו פעל דחף מיוחד לנהוג במסירות נפש למען המשך ניהול חיינו היהודיים, גם בתנאים הקשים שהיינו נתונים בהם. מלבד זאת היינו שרויים בדיכאון רוחני וגופני גם יחד, עד שהרגשנו כי נר חנוכה קטן אחד יכול לחמם את נפשותינו ולהחזיר בנו תקווה, אמונה ואומץ לעמוד בכל האתגרים שלפנינו.

החלטנו להטיל גורל. האיש ששמו יעלה ראשון בגורל, הוא זה שיצטרך 'להשיג' את השמן; השני יופקד על המשימה להסתיר את השמן עד יום שני בערב; וכך הלאה - כל אחד ותפקידו. יצאתי חמישי בגורל ועלי הוטל אפוא לדאוג לפתילות.

גרינוולד, שעלה ראשון בגורל, מילא את תפקידו להפליא. הוא הצליח לשכנע את מנהל העבודה השנוא כי המכונה שלו תיטיב לעבוד אם ישמנוה בקביעות מדי בוקר. לשם כך קיבל צנצנת שמן מכונת משובח. כעת היה לנו שמן שתפס את מקומו המכובד והגלוי בארגז הכלים. כך נפתרה גם בעיית הסתרתו של השמן. גם האחרים מילאו את משימתם באמונה.

בהגיע יום שני לפנות ערב, שמתי את השמן במחציתה הריקה של קופסה למשחת נעליים. הוצאתי כמה חוטים משמיכתי הדקה והפכתי לפתיל. כאשר היה הכול מוכן, התיישבתי לאכול בחיפזון והזמנתי את חברינו להשתתף בהדלקת נר ראשון של חנוכה. לפתע נזכרתי כי שכחנו לדאוג לגפרורים. לחשתי לבנצי: "על כל אחד ואחד להשאיר מעט מרק". בנצי הורה לחבריו הרעבים לעשות כן והסביר להם את הסיבה. בתוך חמש דקות הוחלפו בחדר הסמוך חמש מנות מרק בסיגריה. הסיגריה הוענקה לממונה על המטבח תמורת השאלת קופסת גפרורים, ללא שאלות מיותרות.

לאחר הארוחה ברכתי את שלוש הברכות ונר חנוכה קטן הבהב מתחת לדרגשי. לא רק חברי שומרי המצוות השתתפו, אלא כל דרי הצרף, ללא יוצא מן הכלל, הצטרפו לזמזום שירי חנוכה.

לנגד עינינו צפו ועלו מחזות מלילות חנוכה עם הורינו, אחינו, אחיותינו, נשינו וילדינו; כולם נאספים סביב חנוכיות הכסף היפות, שרים בשמחה 'הנרות הללו', 'מעוז צור' ועוד שירים. דמעות ירדו על לחיינו הנפולות.

לאחר מכן התיישב כל אחד ואחד על דרגשו, שקוע במחשבות עמוקות. לרגע נדמה היה כי שום דבר אינו חשוב בעינינו באותם רגעים, מלבד אור הנר הקטן והמרצד.

אך אוויה! החלום חלף מהר מדי. צעקת "הקשב!" החזירتنا באחת למציאות. זינקנו לעמידת דום. ה'אונטרשארפירר' הקטן עמד בדלת בדממה, כפי שנהג לעיתים קרובות בביקורי פתע, שבהם חיפש בקפידה תירוץ, ולו הקלוש ביותר, כדי להצליף במגלבל הכלבים שלו. לפתע עיקם הלה את אפו וצרח: "מה קורה פה? אני מריח ריח של שמן שרוף!"

לרגע חדל ליבי מלפעום. הגנבתי מבט אל נר החנוכה הקטן, בשעה שהמפקד וכלבו החלו לצעוד לאורך הדרגשים, מחפשים אחר השמן הבוער. לא העזתי להתכופף ולכבות את הנר בנעלי, פן ירגיש הכלב בתנועת ייקפוץ עלי.

סקרתי בחטף את הפנים החיוורות כמוות שמסביבי. כך עשה גם המפקד. הוא בחן את פנינו והיטי לתוך עיני כל אחד ואחד מאיתנו. בעוד רגעאו שניים יגיע לשורת הדרגשים שלנו, ואז שום דבר לא יצילנו מידי האכזריות.

אזעקה! אזעקה!

אך פתאום... קול צפירה, המתריעה על התקפה אווירית, נשמע. המפקד נעצר ובאותו רגע כובו מבחוץ כל האורות שבמחנה. "אזעקה! אזעקה! הדהד הקול בכל המחנה. במהירות הבזק כיביתי בנעלי את הנר, ועל פי הוראות המחנה פרצנו כולנו החוצה.

"עוד תהיה חקירה!"

עוד תהיה חקירה!" צווח המפקד בתוך הרעש הגדול וההמולה שיצרו האזעקות והאסירים הרצים אל מגרש המסדרים. אך אני לא דאגתי עוד. בשמחה תפסתי את ה'מנורה' הקטנה ורצתי עמה החוצה.

בעבורנו זה היה נס חנוכה ממש. נס חנוכה שבו ראינו את יד ה' גם בתוך מחנה העבודה הנשכח הזה שבנידרארשל.

בחוק, בלילה הקר כקרח, דלקו הכוכבים הנוצצים. וכשהרעש המזמזם של מפציצי בעלות הברית מעל ראשינו, הוספתי להרהר בליבי בנוסח הברכה - "שעשה ניסים לאבותינו, בימים ההם ובזמן הזה". (סיפורו של ש"ב אונסדורפר, לונדון תשכ"א).

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

בוודאי ירע בעיניהם

עוד, דאין חילוק באיסור רכילות, בין אם הוא מספר לראובן מה שפלוגי דיבר עליו, או מספר דבר זה לאשת ראובן וקרוביו, כי בוודאי ירע בעיניהם וינקטו בלבם על פלוגי עבור זה. ולכן אפילו אם הזהיר, שאל יודע מהם דבר, הרי זה בכלל רכילות. (חפץ חיים).

1. כינוי לאנשים עשירים בפרשתינו.

2. אחד מעשרה קל וחומר האמורים בתורה.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

האור של נרות החנוכה שאנו מדליקים מזכיר לנו את הפסוק (משל"י ב) "צדקה תציל ממות". שכאשר מסייע האדם לעני ואביון שעיניו חשוכים, בין בגופו בין בממונו, הוא מדליק בו אור של חיים, אור של תקווה, שהרי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, ועל ידי זה הוא נותן בו כח ומנוחה מטרודתיו. והרמז בזה, דהנה 'חנוכה' (עה"כ) עולה בגימטריא 'כוח נדב'. דהיינו כאשר האדם נדיב עם וולתו, הרי הוא נוסך בו כוח ומדליק בתוכו אור של תקווה, ואם לאו ח"ו, הרי חנוכה רומז בגימטריא למילים 'כוח גנב'. דהיינו, שכאשר סוגר האדם את ידיו מלעזור לאביונים, הרי הוא כאומר

סודם של אור נרות החנוכה

כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, וגוזל את האביון, שהרי הכסף והעשירות שייכים להקב"ה, והוא בחסדו נותן זאת בפקדון לאדם זה, כדי שיעזור לעניים ואביונים, ואם הוא מסרב וסוגר את ידיו הרי הוא ממש גנב.

ולדעת המקובלים, חנוכה הוא הזמן שבו נסגרים ספרי חיים וספרי מותים, ואם כן זה הזמן הראוי להרבות בו בצדקה, שמא לא נתן דיו במשך השנה, והצדקה תציל ממות, ובזכותה יכתב לחיים טובים ולשלום. ועל ידי זה ידליק את הנרות עם שמן חנוכה, דהיינו, שיאיר את הנשמות הכבויות של העניים, שהרי "נר ה' נשמת אדם", זאת על ידי שסייע להם בגופו ובממונו, ועל ידי כך ילך מחיל אל חיל.

ויסיף בכל יום להרבות יותר בצדקה להיות מוסיף והולך, בבחינת "נתן תתן לו ולא ירע לבבך" (דברים ט"ו. י). וקל וחומר שלא תהיה עינו צרה וימנע מלתת משהו לזולתו, וכשם שהקב"ה ממשיך ונותן לאדם גם כאשר אינו ראוי לכך, גם האדם לא ירע לבבו בנותנו, וימשיך תמיד להוסיף ולתת בלב שמו ובנפש חפצה. שהרי הוא רק ממלא שליחותו בזה, שהכסף והזהב נתנם הקב"ה בידו בפקדון כדי שיתנם לעניים ואביונים. וזהו סוד אור נרות החנוכה.

מן המעיין

"וירדו אחי יוסף עשרה לשבור בר במצרים" (מב. ג)

פירש רבי יצחק-מאיר מגור

זצ"ל: "לשבור בר" - היינו

לשבור את תאות האכילה.

שאין שום רבנות לא להיות להוט

אחרי האכילה במקום שאין מה לאכול,

אלא דוקא במצרים, במקום שהמזון מצוי בשפע...

"הם יצאו את העיר לא הרחיקו ויוסף אמר לאשר על ביתו קום

רדף אחרי האנשים". (מד. ד)

בכתבי רבינו חיים ויטאל זצ"ל, מובא שהאומר תפילת הדרך קודם צאתו לדרך, הרי שתפילתו מועילה לו שלא יזקק בדרכו. בעזה"י.

ומשום כך, מעיר האדמו"ר רבי אברהם מאיר מגור זצ"ל, ציוה יוסף הצדיק לאשר על ביתו שירדוף אחר האנשים,

עוד קודם שיצאו את העיר ולא יהיה סיפק בידם לומר תפילת הדרך, כדי שיוכל לתופסם ולהשיבם למצרים.

וזוהי גם הסיבה, לצווי של יוסף לאשר על ביתו: "מלא את אמתחות האנשים אכל כאשר יוכלון שאת".

וזאת כדי שלא יוכלו לנסוע מהר, ויהיה נקל בידם לרדוף אחריהם ולהשיגם.

אור הזוהר

"ויזכור יוסף את החלומות אשר חלם להם" (מב. ט).

שהרי חלום טוב, דרך האדם לזכור אותו שלא ישכחנו - ואז יתקיים. שהרי אם שוכח אותו, אז כמו שנשכח מן האדם - כך הוא נשכח עליו מלמעלה.

בא וראה שחלום שלא נפתר, הוא כאגרת שלא נקראה. ובא וראה, לפי שלא נזכר הוא כאילו שהאדם לא ידעו.

ועל כן מי שנשכח ממנו החלום ואינו יודעו, אין החלום עומד להתקיים עליו. ולכן זכר יוסף את חלומותיו כדי שיתקיים, והיה מצפה לו תמיד.

(פרשת מקץ דף קצט:)

"שבע השבלים הטבות שבע שנים הנה ושבע השבלים הרקות

שדופות הקלים יהיו שבע שני רעב" (מא. כו)

מדוע בשני השובע כתב "שבע שנים הנה", לשון הנה, ובשני הרעב כתב "יהיו", לשון עתיד?

רבי שאול קצנלנבויגן מוילנא, הוא שואל והוא גם משיב על כך: שהרי מובא בבבלי: "ולא היה הרעב רק שנתיים, שכיון שירד יעקב אבינו למצרים וברכו, כלה הרעב. ואימתי חזרו אותן שני רעב? בימי יחזקאל".

וזאת רמזה לנו התורה בלשון העתיד: "יהיו". לומר לך שלעתיד לבא יהיו שני רעב. ואימתי? בימי יחזקאל.

"ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נשניו אלהים...ואת השני

קרא אפרים כי הפרני אלהים בארץ ענני" (מא. נא-נב)

כך היה מבאר רבי מאיר-לייבוש מלבי"ם:

בבחירת השמות לבניו עשה יוסף סימונים לעצמו, שלא ישכח ימי עניו ומרודו בעת הטובה. וזהו דרך השלמים. מאותו טעם גם נצטוונו לאכול מצות ומרורים בליל-שמונים, לזכר הגלות אשר לא נשכח אותה אף בימי החרות.

כך על כן: אין גלות אלא סיבה לחרות, והרעה תביא בעקבותיה את הטובה....

"ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח". (מא. מה)

השם "פענח" - מעיר בספר "העמק דבר" - הוא מורכב משני שרשים: "פע" - משורש הופעה וכבוד, ו"נח" - מלשון נחת ועונג.

והטעם שקראו בשם הזה, אחר שגדלו והרים את כבודו, הוא משום שנתפעל פרעה מעוצם כוחו של יוסף.

שהרי מי שחי כמה שנים בשפלות, ומתעלה פתאום במעלה גבוהה מאוד, אי אפשר לסבול וקרוב מאוד שיצא מדעתו או שימות. והרי פרעה רואה אשר יוסף מבית האסורים יצא למלוך ולא נשתנה כוחו.

שנית. מי שאינו מורגל כי אם בעדות והכנעה, אינו יודע איך להנהיג שררה פתאום, והרי יוסף מעבדות הגיע להנהגה נפלאה - ומזה אמר פרעה שיוסף מעיקרו אינו עבד ואינו שפל, כי אם שהוא בכוחו להיות רם ונישא, אלא שלא היה בפועל על פי סיבה כל שהיא. וזהו הוראת השם "צפנת פענח" - הוא איש

אשר בכוחו צפונה הופעת השררה והנחת.

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

"ויקבצו את כל
אכל השנים הטובות
הבאת האלה
ויצברו בר תחת
יד פרעה אכל בערים
ושמרו" (מא. לה).

מידת החמלה והרחמנות של יוסף על העם המצרי, כך מובא בשם רבי אברהם החסיד, היא זו שהניעה אותו לתקן תקנה של חסד עליהם בצרה שהם עומדים לפניה. לפי שחשש יוסף שמא לא יתעוררו פרעה ושריו לדבר זה, ועל ידי כן יאבד העם.

המושג התורני "עולם חסד יבנה", שזור בדברי ימיהם של גדולי התורה במרוצת הדורות. בדורות האחרונים זכינו להתבשם מהנהגותיו של רבי ישראל סלנטר זצ"ל, שעוד מיילדותו שפע אהבה לכל אדם, והיתה משאת נפשו לעזור לזולת בקנה מדה גדול ובהיקף רב.

כל הימים היה חושב מחשבות ומוטכס עצות, כיצד לגמול טוב עם יצורי תבל ולגרום נחת רוח לבריות. מכאן מפעלי החסד הגדולים שלו במגיפת החולירע ביולנא, אשר הסתכן ומסר נפשו עליהם.

את כל חייו הקדיש למען הכלל. הוא הסתלק מכל דרישות פרטיות ולא ידע כל דאגה וכל שאיפה, זולת דאגתו ושאיתו של העם. לא היה דבר אשר עמד לו בדרך דאגתו ושאיתו זו. הוא הפקיר את הכל למען אותה המטרה.

עוד בימי נעוריו בסלנט, ניכרה בו דאגתו העמוקה לזולת. הוא היה יושב בעליית בית ולומד תורה, ואת מזונותיו היו שולחים לו מבית חותנו ע"י אחי אשתו - נער צעיר לימים. בבוקר היה רגיל להביא לו עוגות וקפה.

הנה מעשה המצוטט מתוך הספר "תנועת המוסר": פעם לחש רבי ישראל באזני הנער, כי בבית המדרש יושבים עניים זקנים שקשה עליהם הלעיסה, ויש למסור להם את העוגות,

הוא יכול להסתפק בפת רגילה. רבי ישראל הבין שבני ביתו לא יסכימו לזה, על כן התנה עם הנער שלא יגלה לאיש את הדבר. ומאז, היה נוהג במשך שנים רבות, למסור יום יום את עוגתו לעניים הזקנים, והוא היה ניזון בלחם שחור.

לחשוב איך להיטיב

מחיה נפשות

כאשר היה כ"ק אדמו"ר רבי אהרן רוקח מבעלז זצ"ל עדיין עלם צעיר, פנה למשמשו לאחר ששב מהמקוה,

וביקש שיכין לו קפה ועוגות, בהדגישו שה"קפה יהיה טוב". המשמש שעמד תדיר הכן על מכוננו וציפה אימתי יוכל סוף סוף לגרום לו הנאה כלשהי, שש ושמוח על כי לראשונה מבקש בן הרבי הצעיר סוג של הנאה מהעולם הזה, שכן את רוב המזון שהגוש לפניו היה משיב מבלי לטעום ממנו.

כשחזר המשמש ובידו טס נאה ועליו ערוכה צלחת עוגות וכוס קפה מהביל, הורה לו רבי אהרן שיטול את המגש ויביאנו לחייט פלוני...

התפלא המשמש, על מה ולמה זכה החייט לכבוד כזה, אך לא העיז לשאול וזירז את צעדיו למעונו של החייט.

כשראה החייט את המגש ששיגר לו רבי אהרן, התרגש מאד וסיפר:

"לפני כמחצית השעה, כשהייתי במקוה,

התבטאתי בשיחת רעים, כי מה נעים היה לשתות כוס קפה טוב ולאכול עוגות לאחר כזה מקוה נעים,

כי זה היה "מחיה נפשות מומש"... מששמע העלם הצעיר בנו של האדמו"ר את דבריו, נפעמה רוחו ומיד בשובו הביתה הזדרז להחיות נפשו של יהודי ("במחיצתם").

ולעוד מעשה מופלא של חסד: רבה של קוסובה, הגאון רבי אבא סוויאטיצקי זצ"ל, נוהג היה בימים של חורף וצינה לפסוע מוקדם בבוקר בסימטאותיה, הריקים מאדם, של קוסובה. הוא היה סוקר ובוחר את גגות העץ של כל בית יהודי בכדי לברר שם "ענין כמוס".

מה היה העניין? ובכן, לכל גג ארובה משלו. בית שארובתו לא מעלה עמוד עשן, מתוכה, סימן שלא הוסק התנור שם, סימן שבעל הבית עני מרוד ואין ידו משגת לקנות עצים כדי להפיג בהם את הקור מדירתו. בני הבית ודאי רועדים מקור. מי ידאג להם אם לא רב העיר?

ידע רבי אבא יפה את אשר מוטל עליו לעשות. בערב, עם פרוס עלטת ליל, נטל קרדום ונכנס למחסן העצים שבחצר ביתו.

חטב ובקע כמה גזעים יבשים וקשרם בחבלה. ובאישון לילה, עת הכל נמו את שנתם, היה הרב צועד חרש לעבר הבית, שם היה מניח בחשאי את צרור העצים ושב על עקבותיו ("פאר הדור").

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

זכות התפילין

ראייתו של אותו יהודי מניו יורק שבא לבקש ברכה ממו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, הלכה ודעכה. הרופאים לא ידעו כיצד לעזור לו ולהשיב את מאור עיניו, ולכן הוא הגיע למו"ר שליט"א כדי לקבל ממנו ברכה לרפואה שלימיה במאור עיניו. מו"ר שליט"א שאל אותו אם הוא מניח תפילין? וזה השיב בשלילה; איני מניח תפילין.

מו"ר שליט"א אמר לו: "תתחיל להניח תפילין, ואז זכותו של זקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א תגן עליך ותתרפא לגמרי".

מאוחר יותר סיפר אותו יהודי, כי מאותו יום בו החל להניח תפילין, החלה הראייה לשוב אליו, והוא התחיל לראות כל יום יותר ויותר טוב עד שראה כאחד האדם.

כשהוא שב לבית החולים כדי לערוך בדיקות, לא האמינו הרופאים למראה עיניו ועיניהם גם יחד להבין כיצד קרה הדבר?

"איזה רופא ריפא אותך - שאלו אותו - שהרי לפי דרך הטבע היית צריך להשאר עיוור?" ובגאווה יהודית הוא השיב להם: זכות מצות התפילין שהרב פינטו פקד עלי להניחם, היא שריפאה אותי.